

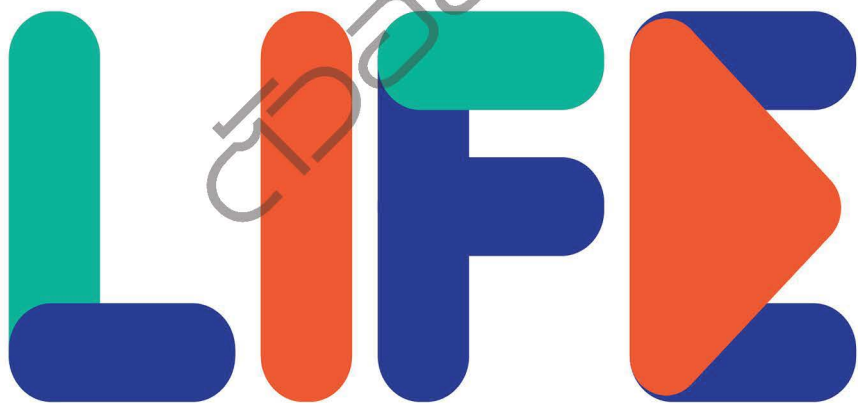
Bill Burnett & Dave Evans

DESIGNING

How to Build a Well-lived Joyful Life

คู่มือออกแบบชีวิต
ด้วย Design Thinking

คอร์สยอดนิยม
จาก Stanford

เมย์
ศรีพัฒนาสกุล
แปล

คู่มือออกแบบชีวิตด้วย Design Thinking • เมธา ศรีพัฒนาสกุล แปล
จากเรื่อง **Designing Your Life: How to Build a Well-Lived, Joyful Life**
โดย Bill Burnett และ Dave Evans
ฉบับอิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เมษายน 2567
พิมพ์ครั้งแรก: สำนักพิมพ์ bookscape, สิงหาคม 2561
ราคา 295 บาท

บรรณาธิการอำนวยการ

ปกป้อง จันวิทย์ วรรณ วังศิริรุ่งเรือง

บรรณาธิการบริหาร

ณัฐพรพรรณ เรื่องศิริณสรณ์

บรรณาธิการสร้างสรรค์เนื้อหา

อภิรดา มีเดช

ศิลปกรรม

ยุทธภูมิ ปั่นฟอง

ผู้จัดการสำนักพิมพ์

ภาควัย มหิทธิธรรมธร

บรรณาธิการเล่ม

ณัฐพรพรรณ เรื่องศิริณสรณ์

พิสูจน์อักษร

อภิรดา มีเดช

จิราพร เสงเจริญ

ออกแบบปก

ยุทธภูมิ ปั่นฟอง

จัดทำโดย

บริษัท บุกส์เคป จำกัด

84/59 ถนนนนทบุรี แขวงช่องนนทรี

เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120

โทรศัพท์ 0-92110-5501

email: bookscapethailand@gmail.com

facebook: www.facebook.com/bookscapethailand

twitter: www.twitter.com/bookscapethailand

website: www.bookscapethailand.com

instagram: www.instagram.com/bookscapethailand

จัดจำหน่าย

บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

SE-EDUCATION PUBLIC COMPANY LIMITED

เลขที่ 1858/87-90 ถนนบางนา-ตราด แขวงบางนา

เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260

โทรศัพท์ 0 2826 8222, 0 2826 8000

โทรสาร 0 2826 8356-9

website: <https://www.se-ed.com>

สำหรับสถาบันการศึกษา องค์กร หรือบุคคล ที่ต้องการสั่งซื้อหนังสือ
จำนวนมากในราคาลดพิเศษ โปรดติดต่อ สำนักพิมพ์บุ๊คสเคป
หมายเลขโทรศัพท์ 09-2110-5501
หรือ e-mail: bookscapethailand@gmail.com

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

เบอร์เน็ตต์, บิล

คู่มือออกแบบชีวิตด้วย Design Thinking. – กรุงเทพฯ: บุ๊คสเคป, 2561.
296 หน้า.

1. การตัดสินใจ. 2. การแนะนำอาชีพ.

I. ฮิวานธี, เดฟ, ผู้แต่งร่วม II. มาร์ช ครีเอทีฟเอเจนซี, ผู้แปล. III. ชื่อเรื่อง.
650.1

ISBN (e-book) 978-616-8339-96-1

Copyright © 2016 by William Burnett and David J. Evans

This edition published by arrangement with The Marsh Agency Ltd.,

IDEA ARCHITECTS INC., through Maxima Creative Agency.

Thai language translation copyright © 2018 by Bookscape

All rights reserved.

สารบัญ

คำนำผู้แปล

6

บทนำ: ชีวิตออกแบบได้

12

1. เริ่มต้นจากจุดที่เรายืนอยู่

42

2. สร้างเข็มทิศ

70

3. หาหนทาง

84

4. หลุดจากกับดัก

106

5. ออกแบบชีวิต

130

6. สร้างต้นแบบ

150

7. ทำอย่างไรให้ไม่ไถ่งาน

172

8. ออกแบบงานในฝัน

190

9. การเลือกความสุข

204

10. ภูมิคุ้มกันความล้มเหลว

230

11. การสร้างทีม

250

บทส่งท้าย: ชีวิตที่ออกแบบมาอย่างดี

268

กิตติกรรมประกาศ

284

บันทึกท้ายบท

288

รู้จักผู้เขียน

294

รู้จักผู้แปล

295

คำนำผู้แปล

ชีวิต ≠ เส้นตรง

ในวัยเด็ก ฉันฝันอยากเป็นจิตแพทย์ จึงตั้งใจเรียนปริญญาตรีด้าน
วิศวกรรมชีวการแพทย์ เพื่อเรียนต่อคณะแพทยศาสตร์ในสหรัฐอเมริกา

พอเรียนไปเรียนมาก็รู้สึกว่าคุณเองไม่ชอบทำงานในห้องปฏิบัติการ
เมื่อรู้ว่าเพื่อนๆ ที่ทำงานธนาคารได้มีโอกาสพบปะผู้คนมากมาย จึงเกิด
ความรู้สึกอยากลองบ้าง กระทั่งจับพลัดจับผลูไปทำงานเป็นวาณิชธนการ
(investment banker) อยู่ที่ประเทศสิงคโปร์

จากนั้นเมื่อได้เรียนต่อปริญญาโท ฉันตัดสินใจเรียนด้าน
บริหารธุรกิจ โดยตั้งใจว่าเมื่อเรียนจบจะไปทำงานที่ต่างประเทศ

สุดท้ายทุกวันนี้ ฉันกลับไทยมาเปิดบริษัทเล็กๆ ของตัวเองที่
สอนเรื่องกระบวนการคิดเชิงออกแบบ พร้อมกับแบ่งเวลาดูแลน้อง “มีคุณ”
ลูกชายวัยขวบกว่าที่กำลังซน

ชีวิตนั้นเป็นเส้นคดเคี้ยวยิ่งย้อ

แผนการที่คิดไว้อาจไม่ได้เป็นอย่างที่คิด ตลอดการเดินทางนั้นมี
เรื่องราวและเหตุการณ์ให้เรากอยเรียนรู้ ประเมินความต้องการของตัวเอง
และปรับทิศทางที่เราก้าวเดินเสมอ

บทเรียนสำคัญที่ฉันได้จากการสอนกระบวนการคิดเชิงออกแบบ
และนำวิธีคิดดังกล่าวมาใช้กับชีวิต คือการไม่ยึดติดกับทางเลือกเดียว เปิดใจ
เรียนรู้การเดินทางในวันข้างหน้า และพัฒนาตัวเองในวันนี้ให้ดีกว่าวันก่อน

การมองโลกแบบ “นักร้องแบบ” ทำให้เราไม่ตีกรอบตัวเอง เปิดโอกาสต้อนรับความเป็นไปได้ใหม่ๆ ไม่ว่าจะสำหรับตัวเองหรือคนรอบตัว

ทุกวันนี้ฉันได้แรงบันดาลใจในการใช้ชีวิตอย่างนักร้องแบบจากลูกชาย “มีคุณ” ที่ตอนนี้ลองทุกอย่างด้วย “ความไม่รู้” ทั้งหยิบของเข้าปาก ปีนป่ายโดยไม่กลัวล้ม ได้แผลบ้าง ฟกช้ำบ้าง กระบวนการคิดเชิงออกแบบ และลูกชายตัวเล็กทำให้ฉันคิดว่า บางทีคนเราก็ต้อง “ฟัง” “ลอง” และ “ล้ม” เพื่อเรียนรู้และหาโอกาสใหม่ๆ ให้กับตัวเอง

หากไม่ต้องสนใจว่าเรามีความสามารถอะไร

หากไม่ต้องสนใจว่าเราจะทำเงินได้มากน้อยแค่ไหน และไม่ต้องสนใจเสียงของคนรอบข้าง

เราจะออกแบบชีวิตของเราอย่างไร

ขอให้ทุกคนสนุกกับการออกแบบชีวิตค่ะ

เมย์ ศิริพัฒนาสกุล

แต่นักศึกษาผู้นำที่ทุกคนที่ร่วมแบ่งปันชีวิตและเรื่องราวต่างๆ ให้
กับเรา ความใจกว้างและพร้อมร่วมมือของพวกเขาสอนให้เราเข้าใจ
การออกแบบชีวิตได้มากกว่าที่เราจะจินตนาการได้

แต่ซินเธีย ภรรยาของผม ผู้แนะนำให้ผมรับตำแหน่งที่สแตนฟอร์ด
ผมรักคุณ และผมคงไม่อาจเป็นเช่นทุกวันนี้ได้หากปราศจากคุณ

-- บิล เบอร์ตินดต์

แต่คลอเดีย ภรรยาที่รัก พลั้วแห่งการประพันธ์ที่แท้จริงในบ้านของเรา
ผู้ขียนกราบให้ผมเขียนหนังสือเล่มนี้และคอยย้ำเตือนเหตุผลที่ควร
ทำเช่นนั้นให้ผมพัวอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ความรักของคุณช่วย
กอบกู้ผมซ้ำแล้วซ้ำเล่า

-- เดฟ อีวานส์

Designing Your Life

by

Bill Burnett and
Dave Evans

คู่มือออกแบบชีวิต
ด้วย Design Thinking

แปลโดย

เมย์ ศรีพัฒนาสกุล

บทนำ / ชีวิตนอกแบบได้

เอลเลนชอบก้อนหิน และยังชอบสะสมก้อนหินด้วย เธอมักจัดหินตามขนาด รูปร่าง ประเภท และสี หลังจากเรียนจบปีสองในมหาวิทยาลัยอันดับต้นๆ ของประเทศ ก็ถึงเวลาที่เอลเลนต้องเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อ เอลเลนไม่รู้เลยว่าชีวิตนี้เธออยากทำอะไรหรือโตขึ้นอยากเป็นอะไร แต่ก็ถึงเวลาที่จะต้องเลือกแล้ว สาขาธรณีวิทยาดูจะเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด ณ เวลานั้น เพราะถึงอย่างไรเธอก็ชอบก้อนหินมาก

พ่อแม่ของเอลเลนภูมิใจในตัวลูกสาว ซึ่งเป็น นักศึกษาเอกธรณีวิทยา และ อนาคตนักธรณีวิทยา แต่เมื่อเอลเลนเรียนจบปริญญาตรี เธอก็กลับมาอาศัยอยู่กับพ่อแม่ และเริ่มหารายได้เล็กๆ น้อยๆ โดยรับจ้างเป็นพี่เลี้ยงเด็กและพาสุนัขไปเดินเล่น พ่อแม่ของเอลเลนไม่เข้าใจเรื่องนี้เลย ตอนเรียนมัธยมปลาย เอลเลนก็ทำงานด้วยกันนี้ พวกเขาเสียเงินส่งเธอเรียนมหาวิทยาลัยไปไม่น้อย เมื่อไรนะที่ลูกสาวของพวกเขาจะแปลงร่างเป็นนักธรณีวิทยาและเริ่มทำงานเสียที เอลเลนรำเรียนมาเพื่อการนี้ และนี่คือสิ่งที่เธอ ควร ทำ

ความจริงก็คือ เอลเลนตระหนักว่าเธอไม่ได้อยากเป็นนัก
ธรณีวิทยา เธอไม่ได้สนใจศึกษากระบวนการเปลี่ยนแปลงภายในโลก สสาร
ต่างๆ ที่เป็นส่วนประกอบ หรือประวัติความเป็นมาของโลกแม้แต่บ่อย
เธอไม่ได้สนใจงานวิจัยภาคสนามหรือการทำงานกับบริษัทที่ทำงานด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เธอไม่ชอบแผนที่และไม่ชอบเขียน
รายงาน เธอเลือกเรียนสาขาธรณีวิทยาเพียงเพราะเธอเคยชอบสะสม
ก้อนหิน แต่ ณ เวลานั้น ระหว่างที่ต้องทนฟังเสียงพ่อแม่พร่ำบ่น เอลเลนที่
มีใบปริญญาในมือก็ยังไม่รู้เลยว่าจะหางานอย่างไร และจะจัดการกับชีวิต
ที่เหลืออย่างไรดี

ใครต่อใครต่างก็บอกว่าสี่ปีในมหาวิทยาลัยคือช่วงเวลาที่ดีที่สุด
ในชีวิต ถ้าเป็นเช่นนั้นจริง ชีวิตเอลเลนคงจะมีแต่แสงเป็นแน่ เธอไม่รู้
เลยว่าเธอไม่ใช่คนเดียวที่ไม่อยากทำงานในสาขาวิชาที่ตัวเองเรียนจบมา
อันที่จริงในสหรัฐอเมริกา มีบัณฑิตเพียง 27 เปอร์เซ็นต์เท่านั้นที่ทำงาน
เกี่ยวข้องกับสาขาที่เรียน ความเข้าใจผิดอย่างหนึ่งคือความคิดที่ว่า เรา
จะต้องทำงานในสาขาที่เราเรียนไปตลอดชีวิต และสี่ปีในมหาวิทยาลัยคือ
ช่วงเวลาที่ดีที่สุดของชีวิต (ก่อนจะเข้าสู่ชีวิตการทำงานอันแสนหนักหนา
สาหัสและน่าเบื่อ) ความเชื่อเช่นนี้ทำให้คนจำนวนมากมองไม่เห็นหนทาง
ออกแบบชีวิตตัวเอง

ความเชื่อผิด ๆ: ใบปริญญากำหนดเส้นทางอาชีพ

**ปรับมุมมองใหม่: 3 ใน 4 ของนักศึกษาที่เรียนจบมหาวิทยาลัยไม่ได้
ทำงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่ตัวเองเรียน**

ในช่วงอายุ 30 กลางๆ จากนั้นกำลังเริ่มเก็บเกี่ยวดอกผลที่หอม
อู่อิศต์มาเป็นสิบปี เส้นทางชีวิตของเธอก้าวกระโดดอย่างรวดเร็วและ

ยังคงเป็นเช่นนั้น เธอเรียนจบจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง ได้เรียนต่อปริญญาโทด้านกฎหมายในมหาวิทยาลัยชั้นนำ ได้เข้าทำงานในบริษัททนายความที่ทำงานสำคัญๆ อันส่งผลต่อสังคม และเธอกำลังมุ่งมั่นเพื่อ “ไปให้ถึงจุดหมาย” ทุกอย่างในชีวิตเป็นไปตามที่เธอวางแผนไว้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องมหาวิทยาลัย โรงเรียนกฎหมาย ชีวิตสมรส หรือหน้าที่การงาน ภาระและความท่วมท้นรอบทุกสิ่งๆ ที่เธอปรารถนา ชีวิตของเธอเป็นดังภาพแทนชีวิตที่ประสบความสำเร็จ

แต่จானีมีความลับที่ไม่เคยบอกใคร

ในบางคืน หลังขับรถกลับจากที่ทำงานซึ่งเป็นบริษัททนายความที่มีชื่อเสียงที่สุดแห่งหนึ่งในแถบซิลิคอนแวลลีย์ เธอจะนั่งอยู่นอกระเบียงขณะแสงไฟจากซิลิคอนแวลลีย์เริ่มสว่างไสว จากนั้นก็ร้องไห้ ถึงแม้ว่าเธอจะมีทุกอย่างในชีวิต ทั้งสิ่งที่เธอคิดว่าควรมีและสิ่งที่คิดว่าตนต้องการ แต่เธอค้นพบว่าตัวเองไม่มีความสุขเลย จานีรู้ว่าเธอน่าจะสุขสันต์กับชีวิตที่สร้างมา แต่กลับไม่เป็นเช่นนั้น ไม่ใกล้เคียงเลยด้วยซ้ำ

จานีคิดว่าตัวเธอมีบางอย่างผิดปกติ จะมีใครกันที่ทุกเช้าตื่นขึ้นมาด้วยภาพความสำเร็จ และเข้านอนทุกคืนด้วยความรู้สึกปั่นป่วนในท้อง คล้ายว่าชีวิตของเธอมีอะไรบางอย่างขาดหายไป บางอย่างที่ตกหล่นไประหว่างทาง คุณจะทำอย่างไรหากคุณมีทุกอย่างเพียบพร้อม แต่ขณะเดียวกันก็ไม่มีอะไรเลยสักอย่างเดียว จานีมีความเชื่อผิดๆ เหมือนกับเอลเลน เธอคิดมาตลอดว่าความสุขในชีวิตนั้นได้มาจากรางวัลและความสำเร็จ เหมือนนั่งม้าหมุนแล้วคว้าห่วงทองได้ครบทุกห่วง มีคนมากมายที่ประสบปัญหาแบบจานี ในสหรัฐอเมริกา 2 ใน 3 ของคนวัยทำงานไม่มีความสุขกับงาน และมีคน 15 เปอร์เซ็นต์บอกว่าเกลียดงานที่ตัวเองทำอยู่

ความเชื่อผิด ๆ: ความสำเร็จนำมาซึ่งความสุข

ปรัญมมองใหม่: ความสุขที่แท้จริงเกิดจากการออกแบบชีวิตที่ตัวเองต้องการ

โดนัลด์ทำงานเก็บเงินมากกว่า 30 ปีโดยไม่เคยเปลี่ยนงานเลย เขาผ่อนบ้านเกือบหมดแล้ว ส่งลูกเรียนจบมหาวิทยาลัย ลงทุนในกองทุนบำนาญอย่างรอบคอบ มีหน้าที่การงานและชีวิตที่มั่นคง ทุกๆ วันเขาตื่นนอน ทำงาน หาเลี้ยงชีพ กลับบ้าน เข้านอน ตื่นนอนอีกครั้งในวันถัดไปและทำทุกอย่างเหมือนเดิม เป็นวัฏจักรซ้ำแล้วซ้ำเล่า

มีคำถามหนึ่งที่โดนัลด์เฝ้าถามตัวเองเสมอ เป็นคำถามที่วนเวียนอยู่ในหัวของเขาตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นตอนไปร้านกาแฟ กินอาหารเย็น ไปโบสถ์ หรือแม้กระทั่งในบาร์แถวบ้าน ซึ่งเหล้าสกอตซ์ไม่กี่แก้วพอจะทำให้คำถามนั้นเงียบลงได้บ้าง แต่มันจะวนกลับมาเสมอ เกือบ 10 ปีที่คำถามนี้ทำให้เขาตื่นขึ้นมาตอนตีสอง และไปยืนอยู่หน้ากระจกห้องน้ำพร้อมถามตัวเองว่า “ฉันใช้ชีวิตแบบนี้ไปเพื่ออะไร”

แต่ชายที่จ้องตอบกลับมาในกระจกไม่เคยมีคำตอบที่ดีให้สักครั้งเดียว ความเชื่อผิด ๆ ของโดนัลด์นั้นคล้ายกับปัญหาของจอนิน เพียงแต่โดนัลด์ยึดติดกับความเชื่อนี้มานานกว่าเธอมาก เขาเข้าใจผิดว่าชีวิตที่ตั้งอยู่บนความรับผิดชอบและความสำเร็จในหน้าที่การงานจะนำไปสู่ความสุข มันน่าจะเพียงพอแล้วมิใช่หรือ แต่โดนัลด์ยังมีความเชื่อผิด ๆ อีกเรื่องหนึ่ง เขาปักใจเชื่อว่าคนเราไม่สามารถหยุดทำสิ่งที่ตัวเองทำมาตลอดได้ คงจะดีถ้าชายที่อยู่ในกระจกสามารถบอกให้เขารู้ว่า เขาไม่ได้เผชิญสภาวะนี้เพียงลำพัง และเขาสามารถเปลี่ยนแปลงตัวเองเพื่อลองทำอะไรใหม่ๆ ได้ คนอเมริกันกว่า 31 ล้านคนที่มีอายุระหว่าง 44-70 ปีต่างมองหาอาชีพที่เรียกว่า “อาชีพที่ใจเรียกร้อง” (encore career) ซึ่งเป็นงานที่ผสมผสาน

ระหว่างความหมายต่อตัวบุคคล รายได้ที่ต้องเนื่อง และประโยชน์ต่อสังคม ในจำนวน 31 ล้านคนนี้ มีบางคนที่ค้นพบอาชีพลักษณะดังกล่าว และมีอีกหลายคนที่ไม่รู้ว่าจะเริ่มตรงไหนดี ทั้งยังกลัวการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ เพราะคิดว่าคงสายเกินไปเสียแล้ว

ความเชื่อผิด ๆ: สายเกินกว่าจะเปลี่ยนแปลง

ปรับมุมมองใหม่: ไม่มีอะไรสายเกินไป เราออกแบบชีวิตที่มีความสุขได้เสมอ

เรื่องราวของคนสามคน กับปัญหาใหญ่ทั้งสามแบบ

นักออกแบบขึ้นขอบปัญหา

ลองมองไปรอบตัวไม่ว่าจะเป็นที่ทำงานหรือที่บ้าน แก้อีที่คุ้นเคย แท็บเล็ต หรือสมาร์ตโฟนที่คุณอาจกำลังถืออยู่ในมือ ทุกอย่างรอบตัวเราล้วนออกแบบโดยใครคนหนึ่ง และทุกการออกแบบเริ่มต้นจากปัญหาบางอย่าง เช่น ปัญหาที่ว่าคุณไม่สามารถฟังเพลงหลายๆ เพลงโดยไม่ต้องลำบากแบกกระเป๋าใส่ซีดีเพลงไปไหนมาไหน ทำให้เกิดอุปกรณ์สี่เหลี่ยมขนาดเล็กหนึ่งนิ้ว ที่เพียงคุณเสียบไว้ในกระเป๋าเสื้อก็สามารถฟังเพลงได้มากถึง 3,000 เพลง การออกแบบเพื่อแก้ปัญหาทำให้เกิดโทรศัพท์มือถือที่มีขนาดเล็กเหมาะมือ แลปท็อปที่ใช้งานได้นานกว่าห้าชั่วโมง หรือเสียงนาฬิกาปลุกที่เป็นเสียงนกร้องไพเราะ เสียงนาฬิกาปลุกที่ตั้งหนวกหูอาจดูไม่เป็นปัญหาใหญ่ท่ามกลางแผนการอันยิ่งใหญ่ทั้งหลาย แต่มันก็เป็นปัญหามากพอสำหรับคนที่ไม่อยากเริ่มต้นวันใหม่ด้วยเสียงแสบแก้วหูของ

นาฬิกาปลุกแบบดั้งเดิม ระบบน้ำประปาและฉนวนในบ้านเรือนคิดค้นขึ้นมาจากปัญหา ท่อประปาก็เช่นกัน แปรงสีฟันพัฒนาขึ้นมาจากปัญหา แก้อีกก็ประดิษฐ์ขึ้นเพราะใครบางคนเคยประสบปัญหาใหญ่ นั่นคือนั่งบนก้อนหินแล้วปวดก้น

ปัญหาด้านการออกแบบนั้นแตกต่างจากปัญหาด้านวิศวกรรม เราทั้งสองคนเรียนจบสาขาวิศวกรรมศาสตร์ วิศวกรรมนั้นเป็นแนวทางที่ดีในการแก้ปัญหาเวลาที่เรามีข้อมูลเยอะๆ และแน่ใจว่าจะมีคำตอบที่ดีที่สุดเพียงคำตอบเดียว บิลเป็นวิศวกรผู้มีหน้าที่แก้ไขปัญหากเกี่ยวกับบานพับแล็ปท็อปเครื่องแรกของบริษัทแอปเปิล ซึ่งทางออกที่เขาและลูกทีมค้นพบทำให้แล็ปท็อปของบริษัทติดอันดับนำเชื่อถือที่สุดในตลาด กระบวนการพัฒนานานพับนั้นต้องอาศัยต้นแบบหลายต่อหลายชิ้นและต้องทดสอบนับครั้งไม่ถ้วน ซึ่งใกล้เคียงกับกระบวนการออกแบบ แต่พวกเขาตั้งเป้าหมายชัดเจนว่าจะพัฒนานานพับที่มีอายุใช้งานอย่างน้อยห้าปี (หรือเปิดๆ ปิดๆ ได้นับหมื่นครั้ง) ทีมงานของบิลทดลองกลไกการแก้ไขสารพัดรูปแบบ จนได้ต้นแบบบานพับที่ตรงตามต้องการ เมื่อพวกเขาบรรลุเป้าหมายก็นำผลลัพธ์ที่ค้นพบมาผลิตซ้ำได้เป็นล้านๆ ครั้ง กรณีนี้นับเป็นปัญหาทางวิศวกรรมที่ดี

เราลองเปรียบเทียบโจทย์การพัฒนานานพับแล็ปท็อปกับโจทย์การออกแบบแล็ปท็อปเครื่องแรกที่มี “เมาส์ติดตั้งในตัว” เนื่องจากคอมพิวเตอร์ของแอปเปิลต้องใช้เมาส์ทำงานทุกอย่าง การสร้างแล็ปท็อปที่ผู้ใช้จำเป็นต้องผูกติดอยู่กับเมาส์ทั่วไปย่อมเป็นเรื่องที่ไม่อาจยอมรับได้ โจทย์นี้ถือเป็นปัญหาด้านการออกแบบ เพราะเป็นโจทย์ที่ไม่มีตัวอย่างในอดีตให้ปฏิบัติตาม และไม่มีรูปแบบของผลลัพธ์ที่ชัดเจนหรือตายตัวในตอนแรกนั้นมีไอเดียมากมายผุดขึ้นในห้องปฏิบัติการ และทีมงานได้ลองทดสอบการออกแบบหลากหลายแนวทาง แต่ก็ไม่มีไอเดียไหนที่ดูจะทำได้จริง จนกระทั่งมาถึงมือของวิศวกรคนหนึ่งชื่อว่า จอน คราโคเวอร์ (Jon Krakower) จอนปลุกปล้ำอยู่กับลูกกลมควบคุม (trackball) มาระยะ

หนึ่งแล้ว เขาเสนอไอเดียสุดโหดให้ขยับส่วนที่เป็นแป้นพิมพ์ขึ้น เพื่อให้มีพื้นที่สำหรับยึดเจ้าอุปกรณ์ขนาดจิ๋วที่ทำหน้าที่ควบคุมและกำหนดทิศทางขึ้นนี้เข้าไป ไอเดียของเขากลายเป็นก้าวกระโดดครั้งสำคัญที่ทุกคนเฝ้าเสาะแสวงหา และกลายเป็นหนึ่งในจุดเด่นของแล็ปท็อปยี่ห้อแอปเปิ้ลนับตั้งแต่นั้นมา'

สุนทรียศาสตร์หรือความสวยงามของสิ่งต่างๆ เป็นอีกตัวอย่างที่ชัดเจนของปัญหาที่ไม่มีคำตอบตายตัวซึ่งนักออกแบบต้องรับมือ เช่น รถสปอร์ตคุณภาพดีทั่วโลกนั้นมีมากมายหลายยี่ห้อ และต่างก็มุ่งเน้นเรื่องความเร็ว แต่รถฟอร์เซไม่เหมือนกับรถเฟอร์รารีแม้แต่ รถมอเตอร์ไซด์สองล้อสร้างโดยวิศวกรที่มีความเชี่ยวชาญ มีชิ้นส่วนอะไหล่ที่ใกล้เคียงกันมาก แต่มีรูปลักษณะความงามที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง นักออกแบบของทั้งสองบริษัทใส่ใจพิถีพิถันกับทุกส่วนโค้งและทุกเส้นทุกไฟหน้าและทุกตะแกรงหน้ารถ แต่พวกเขาตัดสินใจดำเนินแนวทางที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง แต่ละบริษัททำงานในแนวทางของตัวเอง เฟอร์รารีเป็นรถที่ออกแบบตามสไตล์อิตาลีอย่างไม่ต้องสงสัย ในขณะที่ฟอร์เซยึดมั่นตามสไตล์เยอรมันอย่างไม่ผิดเพี้ยน นักออกแบบศึกษาสุนทรียศาสตร์เป็นเวลาหลายปีเพื่อทำให้ผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมเหล่านี้เทียบชั้นได้กับผลงานประติมากรรมเคลื่อนที่ ด้วยเหตุนี้ ในบางแง่มุม สุนทรียศาสตร์จึงนับเป็นความท้าทายขั้นสูงสุดของการออกแบบ สุนทรียศาสตร์นั้นเป็นเรื่องที่ต้องดึงความรู้สึกของมนุษย์เข้ามาเกี่ยวข้อง และเราพบว่าเมื่อใดก็ตามที่มีอารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้อง กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (design thinking) ได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าตัวมันเองเป็นเครื่องมือแก้ปัญหาที่ดีที่สุด

เมื่อเราเจอความท้าทายในการแนะนำนักศึกษาที่กำลังจะเรียนจบให้ออกไปทำงานอย่างเต็มประสิทธิภาพและใช้ชีวิตอย่างมีความสุข กล่าวคือ ช่วยพวกเขาค้นหาให้เจอว่าตนควรจะทำอะไรกับชีวิตข้างหน้า เรามั่นใจว่ากระบวนการคิดเชิงออกแบบคือเครื่องมือที่จะช่วยแก้ปัญหา

การออกแบบชีวิตเป็นเรื่องที่ไม่มีทางออกชัดเจน แตกต่างจากการสร้างบ้านเพื่อให้มีอายุการใช้งานห้าปี หรือการสร้างสะพานขนาดใหญ่ที่เชื่อมต่อกับผืนดินอย่างปลอดภัย ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาทางวิศวกรรมซึ่งคุณมีข้อมูลตัวเลขที่แน่ชัดเกี่ยวกับทางเลือกของคุณ จึงสร้างทางเลือกที่ดีที่สุดได้

เมื่อคุณมีผลลัพธ์ที่ต้องการ (เครื่องคอมพิวเตอร์แล็ปท็อปที่พกพาได้จริง รถสปอร์ตสุดโฉบเฉี่ยว หรือชีวิตที่ออกแบบมาอย่างดี) แต่ไม่เห็นทางออกที่ชัดเจนเบื้องหน้า นั่นคือเวลาที่ คุณจะระดมสมอง ลองสิ่งบ้าคลั่ง ดันสุด และมุ่งมั่น “สร้างหนทางไปข้างหน้า” จนกระทั่งคุณเจอบางอย่างที่ใช้การได้ คุณจะรู้เมื่อเห็นมัน ไม่ว่าจะเป็นเส้นสายที่กลมกลืนบนตัวรถเฟอร์รารี หรือเครื่องแมคบุ๊กแอร์ที่พกพาสะดวก การออกแบบที่ดีนั้นเกิดขึ้นด้วยวิธีที่ไม่สามารถหาคำตอบได้ด้วยสมการ ตารางคำนวณ สเปรดชีต หรือการวิเคราะห์ข้อมูล มันมีรูปแบบและความรู้สึกในตัวมันเอง เป็นสุนทรียศาสตร์อันงดงามที่โดนใจคุณ

ชีวิตที่ออกแบบมาอย่างดีจะมีรูปแบบและความรู้สึกในตัวมันเองเช่นกัน และกระบวนการคิดเชิงออกแบบจะช่วยคุณแก้ปัญหาการออกแบบชีวิต ทุกสิ่งที่ทำให้ชีวิตประจำวันของเราดีขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น สนุกสนานขึ้น และรื่นรมย์ยิ่งขึ้น ล้วนกำเนิดจากปัญหา และเกิดขึ้นมาได้ก็เพราะมีนักออกแบบบางคนหรือบางกลุ่ม ณ ที่ใดสักแห่งบนโลกใบนี้พยายามแก้ปัญหาที่นั่นนั่นเอง พื้นที่ซึ่งเราอยู่อาศัย ทำงาน และเล่นสนุกนั้น ออกแบบมาเพื่อให้การใช้ชีวิต การทำงาน และการเล่นของเราดีขึ้น ไม่ว่าเราจะมองไปที่ไหนในโลกภายนอกนี้ เราจะเห็นว่าเกิดอะไรขึ้นได้บ้างเมื่อนักออกแบบเดินหน้าทำชนปัญหา

เราจะมองเห็นประโยชน์ของกระบวนการคิดเชิงออกแบบ

และคุณ将会เห็นประโยชน์ของกระบวนการคิดเชิงออกแบบในชีวิตคุณ การออกแบบไม่ได้ใช้การได้เฉพาะเวลาที่จะสร้างสิ่งของเจ๋งๆ อย่างคอมพิวเตอร์และรถเฟอร์รารีเท่านั้น แต่มันยังใช้การได้กับการสร้างชีวิต

เจ๋งๆ อีกด้วย คุณสามารถใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบสร้างชีวิตที่มีความหมาย สนุกสุข และอิมเมม ไม่สำคัญว่าคุณเป็นใครหรือเคยเป็นใคร ทำอะไรหรือเคยทำอะไรเพื่อเลี้ยงชีพ อายุมากหรือน้อยแค่ไหน คุณสามารถออกแบบอาชีพและชีวิตได้ด้วยวิธีคิดแบบเดียวกับวิธีที่ใช้สร้างเทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์ และพื้นที่เจ๋งๆ ชีวิตที่ออกแบบมาดีนั้นเป็นชีวิตที่ไม่หยุดนิ่ง ทว่าเดินทางสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง มีวิวัฒนาการ และเต็มไปด้วยโอกาสที่จะเกิดเรื่องน่าประหลาดใจอยู่เสมอ คุณได้อะไรจากมันมากกว่าที่คุณลงทุนลงแรงไป ยังมีอะไรอีกหลายสิ่งนอกเหนือจาก “วัฏจักรซ้ำแล้วซ้ำเล่า” ในชีวิตที่ออกแบบมาอย่างดี

เราทำได้อย่างไร

จุดเริ่มต้นทั้งหมดเกิดขึ้นบนโต๊ะอาหาร

อันที่จริง มันเริ่มต้นตอนที่เราทั้งสองเป็นนักศึกษาปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ดในช่วงทศวรรษ 1970 (เดฟเข้าเรียนเร็วกว่าบิลเล็กน้อย) บิลได้รู้จักสาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์ และค้นพบว่า เป็นสาขาที่มีโอกาสทางอาชีพการงานที่น่าสนใจ ในสมัยเด็ก บิลมักจะไปนั่งวาดรูปรถและเครื่องบินอยู่ใต้จักรเย็บผ้าของคุณย่า และสาเหตุที่บิลตัดสินใจเลือกเรียนสาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้นก็เพราะเขาค้นพบ (ด้วยความประหลาดใจ) ว่ามีคนกลุ่มหนึ่งบนโลกที่ทำงานลักษณะนี้ทุกวัน นั่นคือกลุ่มคนที่เราเรียกกันว่านักออกแบบ ปัจจุบันบิลเป็นผู้อำนวยการหลักสูตรการออกแบบที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด และยังคงไม่หยุดวาดรูปและออกแบบสิ่งต่างๆ (เขาเลิกซ่อนตัวอยู่ใต้จักรเย็บผ้าแล้ว) พร้อมกับดูแลหลักสูตรปริญญาตรีและปริญญาโทด้านการออกแบบ รวมถึงเป็นอาจารย์สอนที่สถาบัน d.school (ชื่อเต็มคือ The Hasso Plattner Institute of Design อันเป็นศูนย์กลางทางนวัตกรรมของมหาวิทยาลัย

สแตนฟอร์ด ซึ่งประกอบด้วยหลากหลายสาขาวิชา โดยแนวทางการเรียนการสอนของทุกชั้นเรียนจะตั้งอยู่บนพื้นฐานกระบวนการคิดเชิงออกแบบ) นอกจากนี้ บิลยังมีประสบการณ์การทำงานกับธุรกิจสตาร์ทอัพและบริษัทต่างๆ ที่ติด 1 ใน 100 บริษัทชั้นนำ จัดอันดับโดยนิตยสาร *Fortune* ซึ่งหนึ่งในนั้นคือบริษัทแอปเปิ้ลที่เขาเคยทำงานอยู่เจ็ดปี ออกแบบแล็ปท็อปที่ได้รับรางวัล (และบานพับเหล่านั้น) ทั้งยังมีประสบการณ์อีกหลายปีในอุตสาหกรรมของเล่น โดยเป็นผู้ออกแบบหุ่นฟิกเกอร์จากภาพยนตร์เรื่อง *Star Wars*

บิลคิดว่าตัวเองค่อนข้างโชคดีที่ใช้เวลาไม่นานก็ค้นพบสาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์ อีกทั้งยังได้พบเส้นทางอาชีพที่สนุกและเติมเต็ม จากประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ ไม่บ่อยนักที่นักเรียนคนหนึ่งจะโชคดีเช่นเขา แม้จะเป็นที่มหาวิทยาลัยชื่อดังอย่างสแตนฟอร์ดก็ตาม

ส่วนเดฟนั้นต่างจากบิล ตอนที่เดฟเป็นนักศึกษาปริญญาตรี เขาไม่รู้เลยว่าตัวเองอยากทำอะไร เขาไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนสาขาชีววิทยา (เด็วจะมาเล่าให้ฟังต่อว่าทำไม) และเปลี่ยนมาเรียนด้านวิศวกรรมเครื่องกล ว่ากันตามตรงคือแค่เพราะเขาไม่รู้จะเลือกเรียนอะไรดี ตลอดเวลาที่เรียนมหาวิทยาลัย เขาไม่เคยพบคำตอบของคำถามสำคัญที่ว่า “เราจะรู้ได้อย่างไรว่าเราอยากทำอะไรในชีวิต” เดฟค้นรจนหาคำตอบนั้นเจอในที่สุด และสนุกสานกับงานบริหารและที่ปรึกษาด้านการจัดการเกี่ยวกับเทคโนโลยีขึ้นสูงตลอด 30 ปีต่อมา เขาได้มีโอกาสบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ของแอปเปิ้ล เช่น เมาส์ตัวแรกและเครื่องพิมพ์เลเซอร์รุ่นแรกๆ ได้เป็นผู้ร่วมก่อตั้งบริษัทเกมชื่ออิเล็กทรอนิกส์อาร์ตส์ (Electronic Arts) ทั้งยังเป็นທີ່ปรึกษาให้ผู้ก่อตั้งธุรกิจสตาร์ทอัพรุ่นใหม่จำนวนมาก แม้จะเริ่มต้นอย่างทุลักทุเล แต่ในที่สุดชีวิตการทำงานของเขา ก็ดำเนินไปอย่างน่าทึ่ง ทว่าเดฟรู้ว่าชีวิตของตนนั้นยากลำบากกว่าที่ควรจะเป็น

แม้ว่าเราทั้งคู่จะเริ่มก้าวเดินบนเส้นทางอาชีพและสร้างครอบครัวของตัวเอง แต่เราก็กังได้สานต่อการทำงานร่วมกับนักศึกษาอยู่เสมอ บิล

สอนอยู่ที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด และได้เจอนักศึกษาผู้สับสนน้อยๆ ที่แวะเวียนเข้ามาปรึกษาเรื่องชีวิตหลังเรียนจบ ส่วนเดฟนั้นเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียเบิร์กลีย์ เขาเปิดสอนวิชาที่ชื่อว่า “จะหาอาชีพตัวเองเจอได้อย่างไร” (How to Find Your Vocation) [หรือรู้จักกันในอีกชื่อหนึ่งว่า “อาชีพของคุณคืองานที่หัวใจเรียกร้องหรือเปล่า” (Is Your Calling Calling?)] โดยสอนมาแล้ว 14 ครั้งในช่วงเวลากว่า 8 ปี แต่เดฟยังคงอยากเปิดสอนเพิ่มที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ระหว่างเส้นทางอาชีพของพวกเขา บิลและเดฟได้เจอกันบ้างทั้งด้วยเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว เมื่อเดฟได้ยินข่าวว่าบิลจะมาเป็นผู้อำนวยการหลักสูตรการออกแบบที่สแตนฟอร์ด ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เขารู้จักดี เดฟก็คิดว่าอาชีพนักออกแบบนั้นต้องอาศัยคุณสมบัติจากหลากหลายสาขาวิชา ซึ่งน่าจะให้นักศึกษาสาขาการออกแบบได้รับการกระตุ้นกว่าปกติ กล่าวคือต้องพยายามค้นหาเป้าหมายในเส้นทางอาชีพที่มีความหมายและเป็นแบบฉบับของตนเองอย่างถ่องแท้ อีกทั้งสามารถหาเลี้ยงชีพได้ด้วย เขาตัดสินใจโทรศัพท์หาบิลและนัดกินมื้อเที่ยงเพื่อแลกเปลี่ยนไอเดียที่เขามี และดูว่าจะเป็นอย่างไรต่อ ถ้าทุกอย่างไปได้สวย พวกเขาอาจจะนัดกินมื้อเที่ยงกันบ่อยขึ้นเพื่อคุยเรื่องนี้ และบางทีในหนึ่งหรือสองปีข้างหน้าอาจมีบางสิ่งเกิดขึ้น

และนั่นคือเหตุผลที่ว่า เหตุใดจุดเริ่มต้นทั้งหมดจึงเกิดขึ้นบนโต๊ะอาหาร

หลังจากเริ่มต้นมือกลางวันไปห้านาที เราก็ได้ข้อตกลง พวกเราตัดสินใจว่าจะร่วมมือกันพัฒนาวิชาใหม่ขึ้นมาที่สแตนฟอร์ด เป็นวิชาที่เชื่อมโยงกระบวนการคิดเชิงออกแบบเข้ากับการออกแบบชีวิตหลังเรียนจบมหาวิทยาลัย โดยจะเริ่มสอนให้นักศึกษาสาขาการออกแบบก่อน และถ้าไปได้ดีก็จะเปิดสอนให้นักศึกษาสาขาอื่นๆ ต่อไป

วิชานี้กลายเป็นหนึ่งในวิชาเลือกยอดนิยมที่สแตนฟอร์ด

เมื่อมีคนถามว่าพวกเราทำอะไรที่สแตนฟอร์ด บางครั้งเราจะ

ตอบด้วยคำตอบที่เราบรรจงคิดมาอย่างดีว่า “พวกเราเปิดหลักสูตรวิชาเรียนที่สแตนฟอร์ด เป็นวิชาที่ประยุกต์ใช้หลักการออกแบบนวัตกรรมด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ เพื่อช่วยให้นักศึกษาออกแบบชีวิตตัวเองระหว่างที่เรียนอยู่หรือหลังเรียนจบ” แน่นอนว่าพอได้ฟังคำอธิบายนี้ ทุกคนก็จะตอบว่า “เยี่ยมไปเลย! ว่าแต่มันคืออะไรนะ”

และเราก็มักจะตอบว่า “เราสอนนักศึกษาให้ใช้หลักการออกแบบเพื่อหาคำตอบว่าพวกเขาอยากทำอะไรหลังเรียนจบ” แล้วแทบทุกคนก็จะตอบว่า “โอ้โฮ! ขอเรียนด้วยได้ไหม!” เป็นเวลาหลายปีที่พวกเราต้องตอบปฏิเสธ อย่างน้อยก็ในกรณีของคนที่ไม่ได้เป็นหนึ่งในนักศึกษากว่า 16,000 คนของมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด แต่ตอนนี้จะไม่เป็นเช่นนั้นอีกต่อไป เราสองคนได้เริ่มจัดกิจกรรมเวิร์กช็อป “ออกแบบชีวิตคุณเอง” ให้ทุกคนเข้าร่วมได้ (www.designingyour.life) นอกจากนี้เรายังได้เขียนหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา เพื่อเป็นประโยชน์แก่คนที่ไม่ได้เรียนในสแตนฟอร์ด แต่สนใจอยากมีชีวิตที่ออกแบบมาอย่างดี

แต่คุณต้องยินดีที่จะตั้งคำถามกับตัวเอง ซึ่งเป็นคำถามที่ยากเอากการ

นักออกแบบชอบคำถาม

เช่นเดียวกับที่โดนัลด์เฟลาถามตัวเองหน้ากระจกทุกคืนว่า “ฉันใช้ชีวิตแบบนี้ไปเพื่ออะไร” มีคนจำนวนไม่น้อยที่ครุ่นคิดหาคำตอบของคำถามดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัว เรื่องงาน หรือความหมายและเป้าหมายของการมีชีวิตอยู่บนโลกใบนี้

- เราจะหางานที่เราชอบหรือถึงขั้นหลงรักได้อย่างไร
- เราจะสร้างอาชีพที่ทำให้เรามีชีวิตที่ดีได้อย่างไร

- เราจะหาสมดุลระหว่างอาชีพและครอบครัวได้อย่างไร
- เราจะเปลี่ยนโลกได้อย่างไร
- เราจะหุน่ดี เชื้อซี และร่ำรวยล้นฟ้าได้อย่างไร

เราสองคนช่วยหาคำตอบให้คำถามเหล่านี้ได้ ยกเว้นคำถามข้อสุดท้าย

เราทุกคนต่างเคยเจอคำถามทำนองว่า “โตขึ้นอยากเป็นอะไร” นี่เป็นคำถามพื้นฐานในชีวิตของทุกคน ไม่ว่าเราจะอายุ 15 หรือ 50 ก็ตาม นักออกแบบชอบคำถาม แต่ที่ชอบมากกว่าคือการตั้งคำถามเพื่อปรับมุมมอง (reframe)

การตั้งคำถามเพื่อปรับมุมมองเป็นหนึ่งในหลักคิดสำคัญของนักออกแบบ นวัตกรรมชั้นยอดหลายอย่างรอบตัวเรานั้นเกิดขึ้นได้เพราะเรารู้จักปรับมุมมอง ในกระบวนการคิดเชิงออกแบบ เรามักพูดเสมอว่า “อย่าเริ่มต้นจากปัญหา แต่ให้เริ่มจากคน เริ่มจากพยายามเข้าใจผู้คน” เมื่อเข้าใจคนที่จะมาใช้ผลิตภัณฑ์นั้นๆ เราก็จะตีโจทย์ได้ถูกต้อง ระดมสมองหาไอเดีย และเริ่มทดลองทำตัวต้นแบบเพื่อค้นหาว่ามีอะไรบ้างที่เรายังไม่รู้เกี่ยวกับปัญหานั้น วิธีการเช่นนี้ทำให้เราได้ปรับมุมมอง หรือที่บางครั้งเรียกว่า การเปลี่ยนทิศทางการปรับมุมมองเกิดขึ้นเมื่อเราได้รับข้อมูลใหม่ๆ เกี่ยวกับปัญหานั้น แก้ไขมุมมองของตน ก่อนจะเริ่มขบคิดและสร้างตัวต้นแบบขึ้นใหม่อีกครั้ง คุณอาจเริ่มต้นโดยคิดว่ากำลังออกแบบผลิตภัณฑ์ชิ้นหนึ่ง (เช่น กาแฟสูตรใหม่หรือเครื่องชงกาแฟแบบใหม่) ก่อนจะปรับมุมมองเมื่อคุณตระหนักว่า แท้จริงแล้วคุณกำลังออกแบบประสบการณ์ใหม่ในการกินกาแฟ (เช่น ร้านกาแฟสตาร์บัคส์) หรือเมื่อคุณพยายามแก้ปัญหาความยากจน คุณเลิกให้เงินกู้กับชนชั้นร่ำรวยในประเทศหนึ่ง (เหมือนที่ธนาคารโลกทำ) แต่เริ่มให้เงินกู้กับคนยากจนที่ขาดเงินกินจะจ่ายคืนไหว [เช่น โครงการสินเชื่อรายย่อยและธนาคารกรามีน (Grameen Bank)] หรือเมื่อทีมวิจัยของแอปเปิลคิดค้นไอแพด

ขึ้นมา ก็นับว่าพวกเขาได้ปรับเปลี่ยนมุมมองที่ผู้คนมีต่อคอมพิวเตอร์
พกพาไปอย่างสิ้นเชิง

ในการออกแบบชีวิต เราต้องคอยปรับแนวคิดอยู่เสมอ แนวคิด
สำคัญที่สุดที่จำเป็นต้องปรับคือความจริงที่ว่า เราไม่สามารถวางแผน
ชีวิตที่สมบูรณ์แบบได้ และชีวิตนั้นไม่ได้มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบ
เดียว ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องดี ชีวิตมีหลายรูปแบบ ทุกแบบล้วนเต็มไปด้วย
ความหวังต่อโลกความจริงอันสร้างสรรค์ที่เผยตัวต่อหน้าเรา และนั่นคือ
สิ่งที่ทำให้ชีวิตเรามีค่า ชีวิตไม่ใช่สิ่งของ แต่เป็นประสบการณ์ ความสนุก
ในชีวิตเกิดขึ้นเมื่อเราได้ออกแบบและเพลิดเพลินกับประสบการณ์นั้นๆ

เราอาจปรับเปลี่ยนมุมมองจากคำถามเดิมๆ อย่าง “โตขึ้นอยากเป็น
อะไร” ไปสู่คำถามที่ว่า “เราอยากพัฒนาตัวเองไปเป็นคนแบบใด” เพราะ
ชีวิตคือการเติบโตและเปลี่ยนแปลง ชีวิตไม่หยุดนิ่ง ไม่ได้มีเป้าหมายที่
ตายตัว ไม่ใช่แค่ตอบคำถามข้อเดียวแล้วจะคลี่คลายทุกสิ่ง ไม่มีใครรู้ได้
อย่างแท้จริงว่าตัวเองอยากเป็นอะไร แม้แต่คนที่เลือกแล้วว่าประกอบ
อาชีพหมอ ทนายความ หรือวิศวกร สิ่งเหล่านี้ก็เป็นเพียงทิศทางคร่าวๆ
บนเส้นทางชีวิตเท่านั้น เราทุกคนจะเจอคำถามรออยู่ในทุกย่างก้าวระหว่าง
ทาง สิ่งที่เราทุกคนต้องการคือการกระบวนการออกแบบ เพื่อค้นหาว่าเรา
ต้องการอะไร อยากเติบโตเป็นคนแบบไหน และทำอย่างไรจึงจะสามารถ
สร้างชีวิตที่เรารักได้

ยินดีต้อนรับสู่การออกแบบชีวิต

การออกแบบชีวิตคือคำตอบ เป็นวิธีการที่จะช่วยให้เอลเลนหางานประจำ
ที่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนได้ เป็นหนทางที่จะช่วยให้เจanineก้าวออกจาก
ชีวิตที่ควรมีไปสู่ชีวิตที่เธอต้องการ และเป็นสิ่งที่จะช่วยให้โดนัลด์ค้นพบ
คำตอบของคำถามที่รบกวนจิตใจทุกคืน นักออกแบบคือกลุ่มคนที่

จินตนาการถึงสิ่งที่ยังไม่เคยเกิดขึ้น และหาทางสร้างสิ่งนั้นขึ้นมาเพื่อให้โลกใบนี้เปลี่ยนแปลง คุณสามารถใช้กระบวนการออกแบบกับชีวิตของตัวเอง คุณสามารถจินตนาการถึงอาชีพหรือชีวิตในแบบที่ยังไม่เคยมี และหาทางทำให้อนาคตเช่นนั้นเป็นจริงขึ้นมาเพื่อเปลี่ยนแปลงชีวิตให้ต่างไปจากเดิม ถ้าชีวิตของคุณนั้นสมบูรณ์พูนสุขอยู่แล้ว การออกแบบชีวิตอาจทำให้ชีวิตที่เป็นอยู่ดีขึ้นไปอีก

เมื่อคุณคิดอย่างนักออกแบบ เมื่อคุณกล้าตั้งคำถาม เมื่อคุณค้นพบว่าจริง ๆ แล้วชีวิตคือการออกแบบสิ่งที่ยังไม่เคยเกิดขึ้น เมื่อนั้นชีวิตของคุณจะมีแสงสีเปล่งประกายอย่างที่เราอาจไม่เคยคิดฝัน ในกรณีที่คุณชอบแสงสีเปล่งประกายนะครับ เพราะถึงอย่างไร ทุกอย่างก็คือสิ่งที่คุณออกแบบเอง

เรารู้อะไรบ้าง

ในหลักสูตรการออกแบบของสแตนฟอร์ด เราทั้งคู่ได้สอนเรื่องกระบวนการคิดเชิงออกแบบและวิธีออกแบบชีวิตให้นักศึกษาว่าพันคน เราขอบอกความลับอย่างหนึ่งให้ฟัง นั่นคือ ไม่เคยมีนักศึกษาสอบตกวิชานี้เลย จริง ๆ แล้วมันเป็นไปไม่ได้ที่จะสอบตกด้วยซ้ำ เราสองคนมีประสบการณ์การสอนรวมกันกว่า 60 ปี และได้สอนวิธีออกแบบชีวิตให้นักเรียนมัธยม นักศึกษาปริญญาตรี โท และเอก คนวัยทำงาน ผู้บริหารวัยกลางคน รวมถึงคนวัยเกษียณที่ต้องการหางาน “ที่ใจเรียกร้อง”

ในฐานะอาจารย์ เราเปิดโอกาสให้นักเรียนมาปรึกษาเรื่องต่าง ๆ ได้ “ตลอดชีวิต” นั่นหมายความว่า ถ้าคุณเรียนวิชาของเรา เราจะคอยช่วยเหลือคุณตลอดไป ที่ผ่านมามีนักเรียนมาปรึกษาเรามากมายหลังจากเรียนจบ พวกเขาบอกเราว่า เครื่องมือ ไอเดีย และแนวคิดหลายๆ อย่างในวิชานี้ทำให้ชีวิตของพวกเขาเปลี่ยนไป เราจึงมีความหวังและมั่นใจว่า

กระบวนการนี้จะเปลี่ยนแปลงชีวิตผู้อ่านอย่างคุณได้เช่นกัน

แต่อย่าเพิ่งเชื่อคำบอกเล่าของเราฝ่ายเดียว สแตนฟอร์ดเป็นสถานที่เข้มงวดทีเดียว เรื่องเล่าจากประสบการณ์อาจน่าฟัง แต่มันไม่มีน้ำหนักเท่าไรนักในทางวิชาการ หากว่ากันอย่างมีอาชีพก็คือ คุณจำเป็นต้องมีข้อมูล ชั้นเรียนของเราเป็นหนึ่งในชั้นเรียนกระบวนการคิดเชิงออกแบบไม่ก็วิชาที่ผ่านการศึกษาค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ และมีหลักฐานพิสูจน์ว่าทำให้นักศึกษาเปลี่ยนแปลงได้จริงอย่างมีนัยสำคัญ มีนักศึกษาปริญญาเอกสองคนที่ทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับวิชานี้ และสิ่งที่พวกเขาค้นพบนั้นน่าตื่นตะลึงทีเดียว² พวกเขาพบว่านักศึกษาที่เรียนวิชาออกแบบชีวิตสามารถนึกภาพและไขว่คว้าหาหน้าที่การงานที่ตัวเองต้องการได้ดีกว่าคนอื่น มีความเชื่อผิดๆ ที่บั่นทอนชีวิต (พวกเขาคิดนाराคาญที่ไม่เป็นความจริงและคอยจุดไม่ให้เราก้าวหน้า) น้อยกว่านักศึกษาคนอื่น และยกระดับความสามารถที่จะริเริ่มแนวคิดใหม่ๆ เพื่อออกแบบชีวิตที่ตัวเองต้องการ (เพิ่มเติมความสามารถที่จะจุดประกายความคิด) ผลของเกณฑ์ชีวิตนี้พบว่า “มีนัยสำคัญทางสถิติ” ซึ่งถ้าจะอธิบายตามภาษาคนทั่วไปก็หมายความว่า แนวคิดและแบบฝึกหัดที่เราจัดเตรียมไว้ในวิชาของเราและจะแนะนำให้คุณได้เรียนรู้ในหนังสือเล่มนี้นั้น ได้รับการพิสูจน์ว่ามีประสิทธิภาพ มันจะช่วยคุณค้นหาสิ่งที่ต้องการและแสดงให้เห็นว่าจะไขว่คว้าสิ่งนั้นมาได้อย่างไร

แต่เราขออธิบายให้ชัดเจนตั้งแต่เริ่มต้น ไม่ว่าจะเป็นบทพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์หรือไม่ก็ตาม เรื่องเหล่านี้ก็ถือเป็นเรื่องเฉพาะบุคคลอย่างมาก เราสามารถให้เครื่องมือ แนวคิด แบบฝึกหัด แต่เราไม่สามารถแทนคุณได้ เราไม่สามารถให้ข้อมูลเชิงลึก เปลี่ยนมุมมอง และสรรหาช่วงขณะที่คุณ “เข้าใจแจ่มแจ้ง” ครั้งแล้วครั้งเล่ามามอบให้ง่ายๆ ภายใน 10 ขั้นตอน สิ่งที่เราบอกได้คือ ถ้าคุณใช้เครื่องมือเหล่านี้จริง และทำแบบฝึกหัดออกแบบชีวิต คุณจะสร้างข้อมูลเชิงลึกที่ต้องการได้ เพราะมีความจริงข้อหนึ่งที่สำคัญยิ่ง นั่นคือชีวิตของคุณนั้นมีได้หลายรูปแบบ และทุกแบบ

เราจำเป็นต้องทำงานในสาขาที่เรียนมาไหม
จะหาอย่างไรถ้าเราเพิ่งรู้ว่าเลือกทางผิด?
เราเข้าใจธุรกิจของตนเองดีพอแค่ไหน?
เราจะสร้างสมดุลระหว่างงานและครอบครัวได้อย่างไร?
หากสิ่งที่เราฝันดูไกลเกินเอื้อม เราควรหยุดแค่นี้หรือพยายามต่อไป?

"ชีวิตที่ดี" เป็นเป้าหมายที่ใครต่อใครใฝ่หา
แต่ชีวิตไม่ได้มีสูตรตายตัวเหมือนคณิตศาสตร์
เราต่างเผชิญปัญหาไม่คาดคิด ทางเลือกโหดหิน และความล้มเหลวได้ทุกเมื่อ
การฝ่าฟันอุปสรรคในชีวิตไม่อาจพึ่งพาโชคหรือความหุ่บเหวเพียงอย่างเดียว
แต่ต้องอาศัย "สายตา" ที่มองหาลู่ทางปัญหาและแก้ไขให้ถูกต้อง
นี่คือวิธีคิดอย่างนักออกแบบ หรือ Design Thinking

บิล เบอร์เนตต์ และเดฟ ฮิวสัน
คือนักออกแบบผลิตภัณฑ์ชั้นนำผู้ประยุกต์ใช้ Design Thinking
เข้ากับการออกแบบชีวิต และเป็นผู้ริเริ่มหลักสูตร **Designing Your Life**
ซึ่งกลายเป็นวิชายอดนิยมแห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด
หนังสือเล่มนี้กลั่นกรองประสบการณ์
และเคล็ดลับที่ผู้เขียนสั่งสมมาตลอดหลายปี
ตั้งแต่วิธีค้นหาปัญหาที่ถูกซ่อน การสร้างทีม การออกแบบงานในฝัน
ไปจนถึงการสร้างภูมิคุ้มกันความล้มเหลว

ไม่ว่าคุณจะอยู่ในช่วงวัยใด ทำอาชีพอะไร
กำลังไล่ตามความฝันหรือยังหลงทางไร้จุดหมาย
หนังสือเล่มนี้คือเครื่องมือที่จะช่วยให้คุณ "ออกแบบชีวิต"
ที่ปรารถนา โดยไม่มีคำว่า 'สายเกินไป'

9 786169 306863

295 บาท

